

"זהו הפיגוע ההסברתי הקשה ביותר מאז קום המדינה. זה מחייב בדיקה עצמאית ובלתי תלויה" ראש הממשלה נתניהו בישיבת הממשלה השבוע על הדלפת הסרטון בשדה תימן שגרמה ל"נזק תדמיתי עצום למדינת ישראל ולצבא"

שיא השפל

מהפצ"רית ועד ההסתדרות: שבוע של כאוס, קונספירציות, וקריסת אמון ציבורי

מפרשות השחיתות הגדולות שנחקרו בישראל. השוטרים פושטים על בית ההסתדרות

אם חשבנו שכבר ראינו ושמענו הכול על מערכות החדשות, הגיע השבוע האחרון ולימד אותנו שתמיד יש עדיין שיאים, שטרם הגענו אליהם. כל רגע התפוצצה פרשה חדשה שהאפילה על קודמתה. שוב התברר שאין כאן ולו רגע דל.

האירועים החדשניים המסחררים והמטלטלים, שיכור לים היו להתפרס בסבבי חדשות של חודש ואף חודשיים, נשזרו זה בזה תוך שעות. כל פרשה הביאה עמה עוד "רעידת אדמה" חדשה ועוד פרשייה מטלטלת, כאשר כל דבר נבחן מיידית דרך עיניים פוליטיות.

התקשורת עקבה בהשתאות אחר הפרשיות המטלטלות. השיא נרשם בסיקור יום שלישי בבוקר. הכותרת ב"יתד נאמן": "מדינה חשודה בפלילים, בכירים בחדרי חקירות". שאר כלי התקשורת נהגו באופן דומה עם "מסך מפוצל": בצד אחד פרשת הפצ"רית - "מה הסתירה האלופה בטלפון ש'נעלם'". בצד השני פרשת השחיתות בהסתדרות: "עשרות חשודים ועצורים, בהם יו"ר ההסתדרות".

המשותף לשני המקרים בולט: העומדים בראש - הפצ"רית ויו"ר ההסתדרות - שניהם במעצר. כאן מחפשים את הטלפון הנייד וכאן מחפשים את "הקשרים החשאיים". כאן מדובר ב"פיגוע ההסברתי החמור ביותר נגד המדינה", כעדותו של נתניהו השבוע בישיבת הממשלה. וכאן מדובר ב"אחת מפרשות השחיתות הציבוריות הגדולות שנחקרו בישראל", כעדות נציג יאח"ה בלהב 433, במהלך הדיון בו הוארך מעצרו של יו"ר ההסתדרות.

שתי הפרשיות המטלטלות אינן נעדרות ספינים וקונספירציות, שעוד נשמע עליהם. לפי אחת הטענות, המ"עצרים בפרשת ההסתדרות ביום שלאחר התפוצצות פרשת הפצ"רית והעלמת הטלפון, נועדו להסיט את תשומת הלב מהריקבון שנחשף סביב הפרקליטות הצבאית.

ההסבר: החקירה הסמויה בפרשת ההסתדרות מתנהלת זה שנתיים. החוקרים עקבו אחר בכירי הארגון, ובראשם ארגון בר דוד. לפי התכנון המקורי, המעצרים אמורים היו להתבצע רק בעוד שבועיים. אבל היה מי שהורה להקדים אותם לשבוע זה, ומכאן עולה החשד הממוקד שמדובר בני-סיון של ספיין מכוון. המניע: רצון לכאורה של היועמ"שית לשלוט על סדר היום ולהפחית את נוקי פרשת הפצ"רית.

בד בבד, יש גם תיאוריות קונספירטיביות בצד השני. מדובר בבידיעה המפתיעה שהותרה השבוע לפרסום, לפיה המחבל שהתלונן נגד חיילי "כוח מאה" שוחרר לעזה במסגרת עסקת החטופים. הידיעה הזו לא שוחררה כך סתם. המחבל הרי שוחרר בתחילת העסקה. מדוע אפוא הדבר פורסם רק השבוע? התשובה נעוצה ברצון להרגיע ולהפחית את הלחץ מצד הימין, בהנחה שאין עוד עד תביעה ולמעשה התיק חוסל.

ואם לא די בכל מה שארע השבוע, התרחשה גם דרמה במשפט נתניהו, כאשר החוקר הבכיר צחי חבקין, קיבל

הטיוח של ההדלפה עלתה בדיוק כאשר השתיים ישבו לדיון מיוחד בחוק הגיוס.

מכאן שהפרשה הזו היא גם פרשת היועמ"שית. הקשר בינה לבין הפצ"רית הדוק, והחקירה תידרש לחשוף מה ידעה, מה הסתירה, והאם היא שותפה לטיוח.

ועתה לנקודה משמעותית: אין אנו מתיימרים לפענח חשבונות שמיים, אך יש עובדות שקשה להתעלם מהן. פרשת הפצ"רית התפוצצה בקול רעש גדול בדיוק ביום חמישי שעבר, מיד לאחר עצרת הענק בה זעקו מאות אלפים את זעקת התורה. את הקשר בין האירועים מוזמן כל אחד לעשות בעצמו.

כך או כך, בשעה ששורות אלו נכתבות, עדיין תרים צוללנים בחופי תל אביב אחר הטלפון האבוד של הפצ"רית. זה הזמן שגם אנו נצלול כאן לתוככי הפרשייה המטלטלת, שעוד תעסיק רבות את המערכת הפוליטית והמשפטית, ותלווה גם את מערכת הבחירות הקרובה. פרטי הפרשה והשתלשלותם בקטעים הבאים.

כשל רב מערכתי

העובדות שאי אפשר להסתיר: מעצרים רעולי פנים, שקרים לבג"ץ וסרטון מזויף

הטעות הראשונה החלה במעצר המשפיל בשדה תימן. "כח מאה" ששמר על מחבלי הנוחבה

מיד לאחר התפוצצות פרשת הפצ"רית, הבינו בשמאל ובתקשורת שמדובר בחומר נפץ ציבורי חמור, שעלול לגרום גם השלכות פוליטיות מרחיקות לכת. פתאום החלה לחלחל ההבנה מדוע כה רבים דרשו לבצע רפורמה במערכת המשפט, באותה מערכת שהייתה בלתי ניתנת לביקורת. התוצאה הגיעה מהר מאד: מסע הלבנה מייד ל"פצ"רית, כולל סינון עובדות וסילוף מכוון של פרטי הפרשה.

פרשנים וכתבים משפטיים, שבעבר לא היססו לשלוף חרבות ולהשחית מקלדות נגד כל מי ש"פוגע בשלטון החוק", הפגינו הפעם הבנה יוצאת דופן וחמלה כלפי הפצ"רית. מאחורי כל זה עמדה מטרה ברורה: לחפות על המערכת, ולמזער את הנזק למחנה הפוליטי ממנו היא באה. כדי להבין את עומק השיבוש, צריך לסקור את שרשרת הכשלים של הפצ"רית. מדובר בכישלון תלת-ראשי: ראשית, עצם המעצר המשפיל של חיילי המילואים "כוח מאה", ששמרו על מחבלי הנוחבה ודרך ניהול חקירתם. שנית: ההדלפה המתוזמרת לחדשות 12, תוך ניסיון מגוושם להשתיק ביקורת ציבורית. ולבסוף, טיוח, שיבוש חקירה, מסירת תצהירים כוזבים לבג"ץ והעלמת טלפון מסתורית.

ועכשיו בהרחבה: הכול החל בקיץ אשתקד (סוף יולי 2024) עם מעצרו של חמישה חיילי מילואים מ"כוח מאה", בחדש להתעללות בעציר מחבל במתקן שדה תימן. כתב האישום תיאר שימוש באלימות, הפעלת טיור ודקירה. אולם רבות מהעובדות אינן מוכחות והן נשענות על עדות המחבל, שלמרבית המבוכה כבר שוחרר בעסקת החטופים לעזה ואינו בר עדות עוד.

התקשורת מיהרה לצטט את העדויות על ההתעללות,

חסיונות והעיד כי חוקרי המשטרה ביצעו עבירות פליליות חמורות בחקירת ראש הממשלה, תוך שהם מנצלים תיקים אחרים כדי לבדוק נושאים שהיועמ"ש (מנדלבלוט) לא אישר. שורה תחתונה (בתקווה שעד סוף המדור לא תתפוצץ עוד פרשה): ערימת הפרשיות והאינטרסים מבלבלת את כולם וגורמת לתחושת כאוס כללית. התחושה הציבורית היא של בלבול, ערפל, ואובדן שליטה ובקיצור ערעור האמון הציבורי בכל המערכות.

תוצרת העצרת

מכונת הרעל: כיצד מנסים בשמאל לגונן על הפצ"רית וכיצד הם קושרים זאת לנתניהו

איים לא פעם בהשבת המשק כמחאה נגד צעדי הממשלה. יו"ר ההסתדרות ארגון בר דוד

קשה עד בלתי אפשרי לעקוב אחרי שלל האינטרסים הסותרים של המעורבים בפרשות השונות, לפני ומאחורי הקלעים. קשה במקביל לזהות ולפענח את ערימת הפרשיות השונות ונספחיהן. כל יום נוספים עוד מעצרים מתוקשרים ועוד חשדות נגד בעלי תפקידים בכירים בישראל, מיו"ר ההסתדרות והפצ"רית שנמצאים כאמור במעצר, דרך ראשי ערים ועד ראשי הפרקליטות.

שתי הפרשיות אינן נעדרות זיקה פוליטית עמוקה. פרשת הפצ"רית היא פגיעה קשה ואנושה במערכת המשפט, עליה מנסה השמאל לגונן בכל כוחו, מתוך מטרה לעצור את הרפורמה עליה הכריז שר המשפטים יריב לוין. הגינויים הרפים של האופוזיציה למעשי הטיוח והשיבוש של הפצ"רית, היו מהולים בכעס אמיתי כלפיה, בגלל תחור שחם הצודקת שהיא זו שגורמת כעת לחיזוק טענות הימין נגד הריקבון הממוסד והמשפטי. מהסיבה הזו ניסו חלק מעורצי התקשורת לגונן עליה, להמעט ממעשיה החמורים, ובלבד שזה לא ישמש נשק ותחמושת לימין.

חלקם הפליגו, כצפוי, הישר למשפט נתניהו, וטענו כי הוא אשם בכל מה שקורה והוא זה שמפעיל את "מכונת הרעל", ולכן "לא הייתה לה ברירה" אלא להדליף את הס"רטון (לקמן בהרחבה), על מנת "להילחם" כביכול במכונה זו. כך הפכה ההדלפה, לדבריהם, ל"התגוננות לגיטימית".

מנגד פעלה התקשורת להדביק את פרשת השחיתות בהסתדרות לליכוד, כאשר הבליטה את השתייכותו של איש העסקים שבמרכזה למרכז הליכוד. כראייה לכך, צוין כי שרים וח"כים מהליכוד יוזמו לתת עדות בפרשה. המציאות כמובן שונה: ישנם אמנם ועדי עובדים הקשורים לליכוד, אולם האיש במרכז הפרשה הוא יו"ר ההסתדרות, ארגון בר דוד, שאינו איש ליכוד. להפך. הוא הרי השבית את המשק נגד הממשלה בשביתה הפוליטית המפורסמת, וגם נאם לא פעם בהפגנות הקפליסטיות.

נקודה נוספת הראויה לאיזכור: מאחורי גל המעצרים של בני הישיבות עומדת היועמ"שית, שלוחצת אישית להגברת האכיפה. היא שולחת מכתבים לראש הממשלה ודוחפת לקידום צעדים נגד לומדי התורה, תוך שיתוף פעולה צמוד עם הפצ"רית. ח"כ סון הרמלך אף חשפה השבוע, כי פרשת

"לא אוכל לענות לשאלה הישירה בפורום הזה מטעמי העובדה שסעיף 98 לתקנות ההגנה אוסר זאת" סגן הצנזור לעניינים אסטרטגיים, רון קרניאלי במענה לשאלתו של ח"כ ביסמוט, "איך העזתם לאשר את פרסום הסרטון הזה בזמן מלחמה ומי לוקח אחריות על הנזק שנגרם לחיילים?"

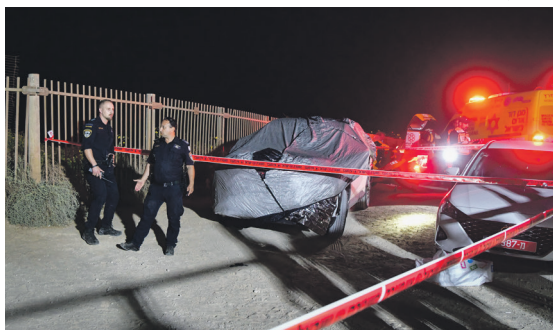
סיווג ביטחוני, נשאלה באופן שגורתי, האם יש לה קשרים כאלו ואחרים עם התקשורת. בתשובה פרקה את אשר על ליבה, וסיפרה על מעורבותה בהדלפת הסרטון באישור ועל פי בקשת הפצ"רית. מכאן החל הכול להתגלגל, כאשר זיני לא היסס והעביר את המידע לזמיר.

בימין טוענים כי אם המידע הזה היה מגיע לראש השב"כ הקודם, או לכל אישיות אחרת השייכת ל"מועדון האליטיסטי הסגור", ספק רב אם הפרשה הזו הייתה אי פעם מתגלה. סביר להניח, שהכול היה ממשיך להיקבר עמוק אי שם במרתפי הפוליגרף בשב"כ. זיני לא הניח לעניין לחמוק, והעביר כאמור את כל הממצאים לרמטכ"ל.

עקבות טבועות

הטלפון ש'נעלם' והשאלה שמסרבת לשקוע: מה עוד הסתירה הפצ"רית מהחקירה?

הפצ"רית יפעת תומר-ירושלמי, הגיעה לחקירת המשטרה כמה שעות לאחר "היעלמותה המסתורית" ללא מכשיר הטלפון שלה. במשטרה לא קנו את סיפור ההיעלמות המוזר והטיחו בפניה כי היא ביימה את כל האירוע רק למען מטרה אחת: להעלים את הראיה המרכזית. מהסיבה הזו גם בעלה של הפצ"רית תושאל בחקירה, בחשד שהיה שותף בניסיון לארגן את כל האירוע, שיצר כותרות סוערות למשך שעה-שעתיים. סיפור העלמת הטלפון מעלה שאלות קשות ומטרידות: כיצד בכלל הוא היה עדיין ברשותה? מדוע לא נלקח ממנה מיד לאחר שנודע כי היא החשודה המרכזית בהדלפת הסרטון ובשיבוש וטיוח החקירה? שאלות אלו רק מתעצמות נוכח העובדה שהפצ"רית הודתה בפועל בכל פרשת ההדלפה והטיח. לפיכך, אין מדובר כאן בתיק פלילי רגיל, אלא בתיק שהוא לכאורה סגור.

מי יושלם את עלות החיפוש בסך 2.5 מיליון שקלים. רכבה המכוסה של הפצ"רית

בהקשר זה, צריך לזכור שעבירת העלמת ראיות ושיבוש הליכי משפט נושאת עמה עונש של 5 שנות מאסר. לפיכך, ההנחה המתבקשת היא שהפצ"רית ביקשה להסתיר פרטים נוספים שהיו על הטלפון, שחומרת עונשם היא יותר מחמש שנים. במילים אחרות: שווה היה לה לקחת סיכון ולהשמיד את הטלפון כדי להפחית מעונשה הכללי.

אם כך הם פני הדברים, הרי שאין מנוס מלקבוע שהפצ"רית, זו שהייתה ממונה על החוק בצבא, התנהגה (ומתנהגת) כאן באופן בו נוהגים עבריינים ואנשי מאפיה מושחתים. מסמך שיער רק לחשוב כיצד פרקליטה, שבידה סמכויות גורליות בכל הקשור לצבא ולעיתים לחיי חיילים, מתנהגת כמו ראש כנופייה אחרון העבריינים.

הכישלון הקולוסאלי הזה רשום על שמה של היועמ"שית בהרב-מיארה. היא זו שהייתה צריכה להורות למשטרה מיד עם התפוצצות הפרשה ליטול את הטלפון של הפצ"רית. השאלה שצפה: האם הדבר לא נעשה, כיון שהיועמ"שית ידעה מה עוד יש בטלפון של הפצ"רית, והחשש היה שהחומר יפיל גם אותה?

מה שקרה בפועל הוא, שהיועמ"שית אפשרה לחשודה

לעצור את הסחק, אילו רק ניתנה בתחילה. הטעות הבאה שלה הייתה כאמור שיבוש החקירה. הפצ"רית עשתה הכול כדי למנוע את חקירת ההדלפה. בתשובתה לשתי עתירות שהוגשו לבג"צ בנושא, טענה שאי אפשר למצוא את המדליף, כיון שהסרטון היה חשוף לאנשים רבים. דרישת העותרים לחקירה חיצונית נדחתה בטענה, שעכשיו נראית אבסורדית מתמיד: "שומרי סף אינם משקרים". נו באמת.

סיוח מערכתי

מי יחקור את החוקרים: תצהירים כוזבים, שיבוש הליכים והיעדר חקירה אמיתית

שופט חיצוני יחקור את אירועי ההדלפה והטיח. אשר קולה

גם לאחר העתירות שהוגשו לבג"צ, המשיכה הפצ"רית לתחזק את הטיח. בתצהיר נוסף שמסרה לבית המשפט, טענה, כי "לאחר בדיקה מעמיקה, לא נמצאה ולו אינדיקציה ראשונית למקור ההדלפה".

מדובר כמובן בשקר מוחלט: הפצ"רית ואנשי סודה הנוספים בפרקליטות, שאף הקימו קבוצה טלפונית פנימית משותפת, תכננו הכול, הדליפו את הסרטון, הכירו היטב את העובדות וניסו לטיח את החקירה למעלה משנה, תוך שהם משקרים כאילו נעשית "בדיקה מעמיקה". היו שכתבו בלוגים ובאירוניה על הפייק חקירה: "עומקה של הבדיקה כעומקה של הכינרת"

כך או כך, מדובר בעבירות פליליות שהעונש עליהן יכול להגיע לשנות כלא ארוכות. השאלה כעת מי היה מעורב בעניין מלבד הפצ"רית, והאם היועמ"שית נתנה לכך יד וידעה מראש על הטיח. החשיפה שהיא נפגשה עם הפצ"רית ערב המעצרים, מעלה חשד כבד כי הייתה לה מעורבות מסוימת כבר בשלבי התכנון. שאלות נוספות: האם פרקליט המדינה היה שותף? ואולי אפילו הבג"צ עצמו, שאישר לדחות את העתירות על סמך אותם שקרים. העולה מכל זה: מדובר במערכת רקובה מכל צדדיה שמצריכה חקירה חיצונית.

נקל לתאר מה יהיו תוצאות החקירה, לו היא תופקד בידי היועמ"שית. "לא יתכן שהיועמ"שית תחקור את עצמה", טען שר המשפטים יריב לוין, ומינה שופט חיצוני בדימוס (אשר קולה) לחקור את האירוע. אלא שספק רב אם בג"צ, שגם הוא חלק מהסיפור, יאשר זאת. "יד רוחצת יד" (לא רק בהסתדרות) ואם לא די בכל זה, הגיעה פרשת היעלמותה של הפצ"רית ביום ראשון בערב, דבר שהוביל לשמועות על "חשש לחייה". בפועל, סבורים חוקרי המשטרה (שאף הטיחו זאת בפניה), כי הפצ"רית ביימה את היעלמותה, כדי להעלים את הטלפון שברשותה, כיון שהוא הכיל תכתובות פנימיות וראיות מרשיעות. על פי החשד, מדובר במהלך מתוזמן של שיבוש חקירה והשמדת ראיות.

חשוב לציין, כי מי שהביא לרמטכ"ל את המידע הראשוני נגד הפצ"רית, היה ראש השב"כ החדש, דוד זיני. המידע הגיע לידו לאחר תשאול שגרתי שנערך בשב"כ לדוברת הפצ"רית, שביקשה להתקדם לתפקיד בכיר אחר. הדוברת שאמורה הייתה לעבור בדיקת פוליגרף כדי לקבל

אף שמעולם הן לא הוכחו. מנגד טענו עורכי הדין של הלוחמים, כי השימוש באלימות כלפי המחבל היה מוצדק ובהתאם לנהלים. לדבריהם, המחבל, שהיה שוטר חמאס, הגיע למתקן שדה תימן יחד עם עוד 4-5 עצירים.

בניגוד לחבריו שהתנהגו כראוי, הוא החל להשתולל, לא נשמע לסוהרים ואף תקף אותם. ללוחמים לא נותרה ברירה והם הפעילו נגדו כוח, בהתאם לפקודות שהיו בידיהם. מכל מקום, המחבל התלונן על התעללות ובפרקליטות הצבאית החליטו לחקור את הפרשה. אלא שכאן החלו הדברים לצאת משליטה.

שלושה שבועות לאחר האירוע, פשטו שוטרי מצ"ח רעולי פנים על שדה תימן ועצרו את החיילים לעיני כל. הביקורת הציבורית לא איחרה לבוא, לא על החקירה עצמה, אלא על הביזיון באופן ביצוע המעצר. במקום לזמן את הלוחמים באופן מסודר ודיסקרטי לחקירה, תוך שמירה וכיבוד זכויותיהם, בוצעו כאמור מעצרים אלימים, שהובילו להפגנות ומחאות נגד.

ח"כים ושרים מימין הגיעו לשדה תימן, נכנסו למתקן ומחו נגד המעצר. במקום פרצו עימותים בין כוחות המשטרה למוחים. מכאן הסערה רק התעצמה.

חגורת נפץ

שומרת הסף או שוברת הסף: הפצ"רית הפכה משכפ"ץ ללוחמים לחומר בערה עולמי

חמשת הלוחמים החשודים הובאו למעצר ולאחר ימים ספורים שוחררו למעצר בית. כעבור שבועיים שוחררו ממעצר ללא הגבלה. אולם המעצרים והפגנות הנגד סוקרו בהרחבה בתקשורת, שהבליטה כמובן את "התפרעות" המפגינים, תוך התעלמות כמעט מוחלטת מהביקורת על דרך המעצר ועיוות האישומים.

באותה נקודה הייתה בידי הפצ"רית הזדמנות: לעצור, לקחת אחריות, להתנצל על האופן שבו בוצעו המעצרים ולסיים את הפרשה. תחת זאת, היא בחרה ב"פתרון מתוחכם", שהתברר במהרה כהרסני: הדלפת סרטון.

פחות משבוע אחרי המעצרים, הדליפה הפצ"רית לכתב 'חדשות 12', גיא פלג, סרטון ממצלמות האבטחה במתקן שדה תימן. הסרטון נועד להציג את הלוחמים באור שלילי, והפרשנות שצורפה לו, כאילו מדובר בהתעללות חמורה, הפכה אותו לפצצה תעמולתית. בפועל, הסרטון מטושטש, ערוך עם תאריכים שונים, ובקושי מראה דבר. הקריינות הדרימטית הייתה זו שבנתה את הסיפור. בלי הקריינות המלווה, הוא לא היה עובר.

התוצאה: נזק הסברתי עולמי חסר תקדים. הסרטון שודר ברחבי העולם, ואויבי ישראל אצו לרתום אותו לקמפיין אנטי-ישראלי. "זה הפיגוע ההסברתי הקשה ביותר מאז קום המדינה", אמר השבוע נתניהו, לאחר שהתברר כי למעלה ממיליארד איש נחשפו לפרשנות המעוותת, והאזינו על מה שכביכול מתועד.

כל זה מוביל שוב למקור ההדלפה - הפרקליטות הצבאית. במקום לשמש כ"שכפ"ץ של הלוחמים", התגלתה הפצ"רית כ"חגורת נפץ". השאלה שניסרה בחלל האוויר הייתה, מי הדליף את הסרטון. בערוצי התקשורת מימין הצביעו מיד על הפצ"רית, אך לא היו להם הוכחות.

כאן בדיוק מגיעה הטעות השנייה של הפצ"רית: במקום להודות שהיא זו שהדליפה כדי להצדיק כביכול את המעצרים, ולנסות לספק הסברים מה רואים בסרטון, היא התבצרה בהחלטה שלה והחליטה לשבש את החקירה.

בדיעבד, מכתב ההתפטרות שלה כולל את ההודאה שאותה סירבה לתת בזמן אמת: "אישרתי הוצאת חומר לתקשורת בניסיון להדוף תעמולה שקרית". הודאה זו יכלה

"יש חשש לניגוד עניינים בפרשת הפצ'רית, אסור לך

"לחקור" יועמ"שית משרד המשפטים בחוות דעת ששיגרה ליועצת המשפטית לממשלה, ובו היא קובעת כי קיים "קשר אפשרי" בין החקירה הזו לבדיקה פנימית קודמת של הפרקליטות הצבאית בנושא ההדלפה, שעליה היועמ"שית פיקחה

נתניהו ב"חמישה-שישה מנדטים". מדובר ב"מצביעי ימין רכים" שישבו על הגדר והתלבטו, ולא ייחסו עד כה משמעות מיוחדת למחלוקת מול היועמ"שית והפצ'רית. אולם כעת, כאשר הפרשה התפוצצה יחד עם כל הגילויים על ההתנהגות העבריינית של הפצ'רית, העלמת הטלפון, ההדלפות והטיוח, הם יחפשו מי אשם בכך ויעדיפו להישאר בימין.

"נתניהו אשם"

השוואות שקריות וספינים לרוב: כך מנסה השמאל לברוח מפרשת הפצ'רית

השמאל ניסה בתיסכולו להשוות בין יועצו של ראה"מ לפצ'רית. יונתן אורין

"יש עוד חודשים ארוכים עד לבחירות, אך בימין יזכירו את הפרשה ויחזיקו אותה באוויר", חוששים באופוזיציה, ומבינים כאמור שפרשיית הפצ'רית מחזקת את קמפיין ה'דיפ סטייט' של נתניהו. לפיכך הם הסתפקו כיצד להתייחס לכל האירוע וכיצד להגיב. מצד אחד הם לא יכלו לתמוך בפצ'רית לנוכח החשדות החמורים נגדה. מאידך ברור להם כאמור שהפרשה מחזקת פוליטית את נתניהו ואת מחנה הימין. במפלגת הדמוקרטים, ניסו למצוא פתרון בכך שה' תייחסו לחשדות המיוחסים לחיילים שנחשדו בפרשת שדה תימן, תוך שהם מתעלמים מהפצ'רית. בהמשך מיקדו את ההתקפות על החלטתו של שר המשפטים יריב לוין, למנות את השופט אשר קולה, לבדוק את הפרשה למרות התנגדות תה של היועצת המשפטית לממשלה.

בשאר מפלגות האופוזיציה גינו את המעשים החמורים של הפצ'רית, אבל מיד מיהרו להשוות את זה לנושאים אחרים בגנות הימין. מדובר במהלך קבוע של השמאל: תמיד הם מוצאים בסוף את נתניהו אשם. כך בדיוק גם במקרה הנוכחי של הפצ'רית, כאשר באופוזיציה נתלו בהדלפות ישנות לעיתון "בילד" הגרמני, העלו מחדש את סיפור מחי קות הטלפון של יונתן אורין, יועצו של נתניהו, ועוד שורת אזכורים לא רלוונטיים.

בהקשר זה צריך להבהיר: ההדלפה לבילד לא הסבה נזק למדינת ישראל והייתה על פי החלטתו של נתניהו, כמהלך מדיני מחושב. זאת בעוד הדלפת הסרטון הייתה מעשה חסר אחריות שגרם וגורם למדינת ישראל נזק משפטי, דיפלומטי והסברתי בהיקפים גדולים ביותר. כמו כן אי אפשר להשוות בין אורין, שלא הודה בדבר, ל"היעלמות" הטלפון של הפצ'רית שהודתה בהדלפה, שיבוש וטיוח.

ההברקה הקומית (כרגיל) הגיעה מברק סרי: מבחינתו, לא משנה מה יקרה, תמיד נתניהו אשם. סרי קונן על כך שהממשלה מתעסקת בפרשת הפצ'רית במקום לטפל בת' חבורה, ביוקר המחיה ובשיקום הצפון. לדבריו, הכול היה ספין של יריב לוין להיפטר מהיועמ"שית, "אבל גם הפעם היא חומקת ישרה כסרגל". לא פחות. מעניין יהיה לראות כיצד יגיב אם וכאשר יתברר שהיועמ"שית אינה יכולה לחקור את הפרשה עקב ניגוד עניינים.

התקשורת לא חטאה רק בכך. המוסר הכפול שלה המשיך גם בסיקור האנושי. היה זה כאשר הכתבים גילו חמלה מיוחדת כלפי הפצ'רית והסבירו שיש לה משפחה ולכן צריך לנהוג בה בזהירות. אלא שאותה חמלה בדיוק, נעלמה כשמדובר היה באנשי ציבור מהצד השני.

שלמה פילבר, מנכ"ל משרד התקשורת לשעבר ועד המדינה בתיקי נתניהו, התייחס לכך כאשר האשים את הת' קשורת בצביעות ובסטנדרטים כפולים בכל הנוגע לסיקור אישי ציבור. לדבריו, אותם כתבים שמביעים הזדהות ודאגה כלפי הפרקליטה הצבאית הראשית, הם אלה שפגעו בו ובמשפחתו במשך שנים ארוכות.

"שמעתי את הכעס והזעם שלכם על הלחץ התקשורתי ציבורי כלפיה. עכשיו תחשבו מה אתם עושים לי, למשפחתי ולחברים נוספים שלי כבר שבע שנים", אמר בכאב. "ההת' עוררות הציבורית סביב מצוקתה של הפצ'רית ממחישה את הסלקטיביות של התקשורת הישראלית שנזכרת בערכים רק כשה נוח לה פוליטית".

הדוגמה הבוטה ביותר על המוסר התקשורתי הכפול: השר בן גביר ספג אש תקשורתית כבידה בעקבות הנזק שגרם לחטופים, כאשר דיבר (בחוסר אחריות) בתקופת שביים על הרעת התנאים של מחבלי החמאס. במקביל, התעלמה התקשורת לחלוטין ממה שארע לחטופים בשבי לאחר הפצת הסרטון ההסברתי המביש על ההתעללות כבי' כול של "כוח מאה" במחבלים. סיקור סלקטיבי. כבר אמרנו.

קמפיין על מגש

האופוזיציה מבוהלת: מצביעי הימין הרך חוזרים הביתה בעקבות ריקבון הפרקליטות

פרשת הפצ'רית מתפוצצת כאשר המערכת הפוליטית כבר נמצאת בפועל בפתחה של שנת בחירות. נתניהו קיבל השבוע חיזוק דרמטי לקמפיין ה'דיפ-סטייט' שלו. שוב הוכח עד כמה המערכת המשפטית חיה ומתנהלת בבושה משל עצמה, ואינה חוששת לטיח ולהעלים ראיות, תוך ידיעה מוחלטת שגם אם זה יתגלה יסלחו להם.

הפעם זה לא קרה, כי הדבר חצה את כל הגבולות. אולם, הפרשה מלמדת על הלך המחשבה של הפצ'רית, שבמשך שנה וארבעה חודשים הסתירה, העלימה, טייחה ועסקה בתצהירים שקריים, תוך הכפשת החיילים וגרימת נזק גדול למדינת ישראל עם ליבוי האנטישמיות.

לא פלא שבסביבתו של נתניהו שוב החלו לדבר על הקדמת הבחירות, ואולי אף בתוך כמה חודשים בודדים, כאשר פרשיית הפצ'רית ממשיכה להתפתח ולעורר סערות. על פי ההערכות, בסביבת ראה"מ מעריכים שנתניהו יפעל למסגר את הבחירות סביב מאבקו הבלתי מתפשר במערכת המשפטית. זירה זו תהיה נוחה לו הרבה יותר מכל האפשר' רויות האחרות: מצד אחד הוא ידגיש את הישגיו מול איראן וחיזבאללה, ומצד שני ידגיש שוב את המערכת המשפטית הרקובה שחייבת לעבור ריענון מיידי.

עם זאת, ישנם גם קולות בסביבתו של נתניהו החוש' בים אחרת. לדעתם, צריכים לסיים את הקדנציה במלואה ולהוביל מהלך לעצירת משפטו של נתניהו, על רקע הת' חושה הציבורית ממה שקורה במערכת המשפטית ובעיקר סביב המשפט והעדויות שנחשפות שם יום אחרי יום.

באופוזיציה עוקבים היטב אחר המהלכים של נתניהו ומוטרדים עמוקות. גם הם מבינים שנתניהו עלול לה' תחוק בצורה משמעותית מהגילויים בפרשת הפצ'רית, ומהאפשרות שהוא יהפוך את העניין הזה לנושא מרכזי בבחירות הבאות.

הכתב הפוליטי יהודה שלינגר, כתב השבוע כי שמע מבכיר במפלגות האופוזיציה שפרשת הפצ'רית תחזק את

המרכזית בעבירות החמורות ביותר שעונשן המרבי עומד על 15 שנים להסתובב חופשי לאחר התפוצצות הפרשה. ובינתיים, הפצ'רית הצליחה לתאם גרסאות, להיפגש עם הרמטכ"ל, לכתוב מכתב פומבי שבו התהדרה כי ההדלפה הייתה לצורך "שמירת החוק", ואז לביים (לפי חשד החוק' רים) היעלמות כדי להעלים את הטלפון.

ההתנהלות המחפירה הזו ובעיקר אי-החרמת הטלפון, רובצת כאמור על ידיה של היועמ"שית, והיא האחראית הישי' רה לכך. אחריות זו רק גוברת לנוכח העובדה שהיועמ"שית מצויה בניגוד עניינים מובהק, לאחר שהתחייבה בפני בג"ץ בתחילת הפרשה שהיא עצמה תפקח על החקירה. המצב האבסורדי הזה יגרם לכך שאנשיה יצטרכו לתת עדות על מה שארע, ומצד שני היא זו שאמורה לגבות עדות מעצמה. היטיב להגדיר את המצב ח"כ בועז ביסמוט: "היועמ"שית לא יכולה להיות בסיפור הזה גם החשודה, גם החוקרת וגם השופטת".

עדשת טיוח

"קדושת" המקור מול "קדושת" החוק: הכתב ידע על השקרים לבג"צ והעדיף לשתוק

הפצ'רית טייחה ושיקרה, האם הכתב המשפטי ידע ושתק? גיא פלג

משהו כאן לא תקין: עברו כמה שעות, ושום דבר לא קרה, שום פרשת שחיתות לא נחשפה. האם הפכנו למדינה מתוקנת? תהיתי ביום שלישי בבוקר לאחר רצף הפרשיות המסחרר בימים הקודמים. מבט לעבר התקשורת מגלה עד כמה אנו רחוקים מלהיות "מדינה מתוקנת".

כמעט כל כלי התקשורת המרכזיים, ובראשם "חדשות 12" ששידרו את הסרטון לראשונה, התגייסו באופן מלא לנרטיב של לשכת הפצ'רית. הסיקור התמקד באופן בלעדי בתוכן המזעזע (והערוך) של הסרטון, תוך התעלמות כמעט מוחלטת מהשאלות העיתונאיות הבסיסיות: מי המקור? מה המניע שלו? מדוע הסרטון הודלף דווקא בנקודת הזמן הזו? התקשורת לא רק שלא סיקרה את הטייח, היא הייתה שותפה פעילה ורצונית בו.

הכתב המשפטי של חדשות 12, גיא פלג, היה זה שחשף את הסרטון באישור הפצ'רית. מדובר כאמור בסרטון מטושטש, שבו נראים גושים לא מזוהים, אך הקריינות הדרמטית של פלג, שתאירה "מעשי זוועה" שאינם נראים בפועל, היא שיצרה את הנזק התדמיתי הגדול.

פלג, שמטיף דרך קבע לשמירה על החוק וכיבוד בג"צ, צפה מקרוב כיצד הפצ'רית משקרת לבג"צ ומטייחת את הת' קירה ושתק. ככתב משפטי, הוא בוודאי ידע על התצהירים הכוזבים שהגישה. הוא ראה במו עיניו כיצד הפצ'רית מבצעת עבירה פלילית חמורה אך בחר לשתוק. יתכן אפילו שצחק להנאתו כאשר ציינה כי אינה יכולה לאתר את מדליף הסרטון. נראה שערך "קדושת" המקור גבר בעיניו על הערך של "שמירת החוק". איש מחבריו בתקשורת לא קם למחות.